

ТЪРЖЕСТВЕНО ЮБИЛЕЙНО СЪБРАНИЕ НА БЪЛГ. ЕНТОМОЛОГИЧНО ДРУЖЕСТВО ПО СЛУЧАЙ 25 ГО- ДИШНИЯ МУ ЮБИЛЕЙ

На 19 януарий 1934 година Българското ентомологично д-во навърши 25 години отъ своето съществуване. 25 годишна работа въ една тѣсна и малко позната областъ не е малко. Потрѣбно е било, наистина, много трудъ, много грижи и най-много любовъ къмъ работата, за да се поддържа непрекъснато въ продължение на 25 години интересъ къмъ тѣсната специалностъ, каквато представлява науката Ентомология.

Поради това, именно, членоветъ на Бълг. ентомологично д-во единодушно решиха да се отпразднува по възможностъ по-тържествено 25 годишниятъ юбилей на Дружеството. А за да се даде по-тържественъ видъ и официаленъ характеръ на празненството, реши се също да бждатъ поканени, освенъ всички почетни и действителни членове, още и официални лица и гости. Едновременно съ това салонътъ, където ще се състои тържественото юбилейно събрание, да бжде подходящо декориранъ и украсенъ.

Въ изпълнение на тѣзи директиви, почна подготовката за тържественото юбилейно събрание, което трѣбваше да стане на 5 мартъ 1934 година, 6 часа следъ обѣдъ, въ салона на Царскиятъ естествено-исторически музей.

Преди всичко, въ салона бѣ подредена изложба на ентомологичната литература върху България, ентомологични сборки, фотографии на починали наши ентомолози, дипломи и карти, които илюстрираха богатата и разнообразна дейностъ на Дружеството. На първо мѣсто тукъ личаха изложени: дипломътъ на почетния членъ на Дружеството Негово Величество Царъ Борисъ III, даденъ Му отъ Чехословашкото ентомологично д-во, като неговъ почетенъ членъ и дипломътъ даденъ на Българското ентомологично д-во, отъ Пчеларското дружество въ София, за участието му въ юбилейната изложба на Всеславянския пчеларски конгресъ въ София, презъ 1909 година, съ сборки отъ болести и неприятели по пчелитѣ. Тукъ бѣха изложени още:

1. Почти всички (надъ 1000) публикации на наши и чужди ентомолози, засѣгащи ентомологичната фауна на България;
2. Почти всички публикации по приложната ентомология у насъ;

3. Изданията на Бълг. ентомологично дружество;

4. На отдѣлна маса бѣха събрани всички публикации по пеперудната фауна на България, разнообразени съ фотографии на най-старитѣ и починали наши ентомолози, допълнени

Негово Величество Царь Борисъ III, почетенъ членъ на Българското ентомологично дружество, като природоизпитателъ по високитѣ върхове на Централния Балканъ. Юний 1933 год.

съ нѣколко ентомологични сбирки съ добре подредени насѣкоми (Вижъ образъ А на стр. 5).

5. На втората маса по срѣдата бѣха подредени обекти изъ „приложната ентомология у насѣ“. Наредъ съ хубаво подреденитѣ биологически колекции отъ най-вреднитѣ насѣкоми и богатата литература върху борбата съ тѣхъ у насѣ, изложени бѣха и най-важнитѣ срѣдства за борба съ вреднитѣ

Негово Величество Царь Фердинандъ I, почетенъ членъ на Българското ентомологично дружество, разглежда сбирки на Египетското ентомологично дружество въ Кайро, 7. IV. 1933 год.

насѣкоми, изобщо, каквито сж: ураниева (парижка) зеленина, оловенъ арсениацъ, карболинеумъ, никоранъ и други.

6. На третата маса бѣха подредени обекти и препарати изъ другата област на приложната ентомология: хапещи, жиящи и кръвсмучащи насѣкоми, паяци, скорпиони и други, наредъ съ богатата литература върху тѣхъ у насѣ. На пръвъ планъ тукъ личаха нѣколко хубави екземпляри отъ най-голѣ-

миятъ паякъ у насъ *Galeodes graecus* и най-опасния отровенъ паякъ, *Lathrodectus 13-guttatus* Reussi и *тарентулитъ*: *Tarentula praegrandis*, *T. singoriensis* и други, както и една сбирка съ паразитни мухи *Взгарци*, *Oestridae* (Вижъ образъ Б, на стр. 7).

7. На нѣколко таблици бѣ представено вертикалното и хоризонтално разпространение на пеперудитѣ по Рила и Осогова планини.

Съ една дума, на едно сравнително малко мѣсто бѣше събрано всичко, каквото интересувахе и бѣ дѣло на българскиятъ ентомологъ.

Така подредена изложбата правѣше хубаво впечатление главно съ богатото си и разнообразно съдържание и допълваше създаденото у членоветѣ на Дружеството и тѣхнитѣ гости настроение. Тя бѣ обектъ на особено внимание и много добре представи дейността на Българското ентомологично дружество презъ изминатитѣ 25 години.

Едновременно съ окрасяване на салона, отпечатаха се и покани за членоветѣ и тѣхнитѣ гости. А на официалнитѣ лица бѣха разпратени специални писма-покани.

На 5 мартъ 1934 година, 6 часа сл. обѣдъ, се състоя тържественото юбилейно събрание, при дневенъ редъ:

1. Д-ръ Ив. Бурешъ — История и дейность на Бълг. ентомологично дружество,

2. Д. Папазовъ — Поменъ за починалитѣ ентомолози,

3. П. Чорбаджиевъ — Развитието на приложната ентомология у насъ и

4. П. Дрънски — Съвременни начини за борба съ вреднитѣ насѣкоми. Тоя рефератъ бѣ придруженъ съ филмъ, представляващъ борбата съ монахинята *Lymantria monacha* въ Чехословашко.

Присѣдствуваха почти всички членове, много гости и официални лица — всичко надъ 200 души.

Между присѣдстваващитѣ лица:

Представителя на Н. В. Царя — г. полковникъ Пановъ, представителя на Господина Министра на Земледѣлието — главниятъ секретаръ г. Кушевъ, началникътъ на земледѣлското отдѣление д-ръ Куруджиевъ и главнитѣ инспектори Сава Ботевъ и Славчо Лазаровъ; представителя на Господина Министра на Народната Просвѣта — началника на културното отдѣление г. Ат. Илиевъ, представителя на Ловната организация „Соколъ“ — секретаря на организацията г. Ив. Сокачевъ; представителя на Природоизпитателното д-во — неговия председател проф. д-ръ Ст. Петковъ; представителя на Геологическото д-ство — проф. д-ръ Ст. Бончевъ, проф. Н. Николовъ и доцента д-ръ Радевъ; представителя на Ботаническото д-ство — проф. Н. Стояновъ и Даки Йордановъ; представителя на Пещерното д-ство — проф. Р. Поповъ;

представител на Софийската земледѣлска опитна и контролна станция — директора г. Павловъ; представители на специалитѣ отъ землед. оп. станции — началника на почвоведния отдѣлъ г. Н. Пушкарровъ и началника на химичния отдѣлъ г-ца М. Стефанова; отъ Дирекцията на народното здраве — д-ръ Марковъ и д-ръ Дрънски. Присъжествуваха още: бившиятъ министъръ на земледѣлието и държ. имоти Рашко Маджаровъ, проф. Ив. Странски, д-ръ П. Козаровъ, Ал. Радославовъ, минния инженеръ Радославовъ, С. Ж. Дацовъ, Ив. Урумовъ и много още други познати общественици и деятели въ опитното дѣло.

А. Изгледъ отъ изложбата на Българското ентомологично д-во.

*

Точно въ 6¹/₄ часа сл. обѣдъ председателя на Природоизпитателното дружество проф. д-ръ Ст. Петковъ откри събранието съ следнитѣ хубави думи:

Уважаемо събрание,

Като председател на едно отъ най-старитѣ наши дружества — Природоизпитателното — и по изричното желание на настоятелството на Българското ентомологично дружество, азъ съ удоволствие приехъ да открія и председателствувамъ днешното юбилейно тържество на последното.

Уважаеми госпожи и господа,

Първиятъ подемъ на проучването на България въ природонаучно отношение на мѣстна почва, по една може би

случайностъ, щастливо съвпада съ организирането на единствения нашъ държавенъ Университетъ, отъ една страна, и съ организирането на Естествено-историчния музей и дворцовитѣ ботаническа и зоологическа градини, отъ друга. И, наистина, само 16—17 години следъ започването на Третото българско царство, Царьтъ-Отецъ Фердинандъ I вече бѣше основалъ последнитѣ и тѣ бавно, но успѣшно продължаваха да се развиватъ подъ умѣлото ржководство на подбрани отъ Него специалисти. Но въ това време и бившето Висше училище бързо се организира и преименува въ Университетъ, като при него вече бѣ се организиралъ и естествения отдѣлъ на Физико-математическия факултетъ съ всичкитѣ свои институти, начело съ назначени вече млади достойни професори и доценти. То бѣше тогава едно съревнование между това, що се вършеше отъ страна на научнитѣ сили на Университета и Царскитѣ институти, въ свръзка съ проучването на България отъ природно-научно гледище и онова, що иностранны учени пжтешественици по нашата страна вършеха въ туй отношение.

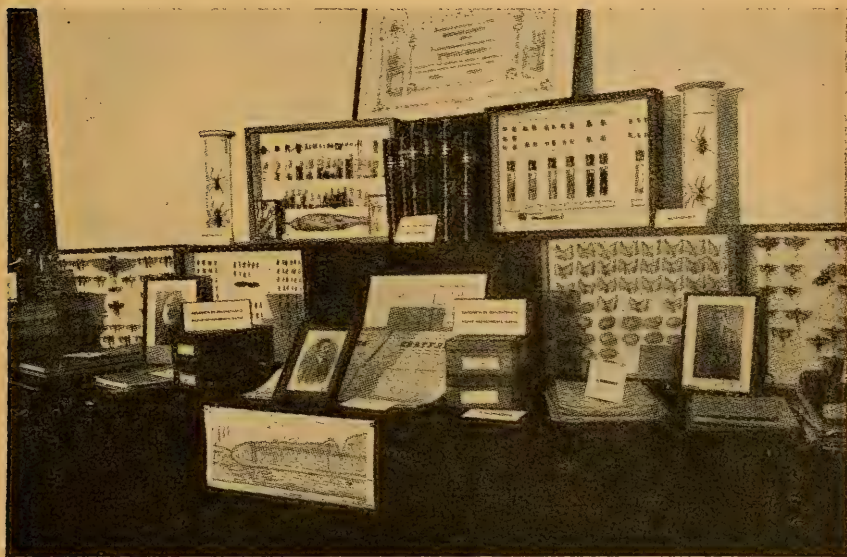
Е добре, тъкмо посрѣдъ това съревнование, къмъ 1896 година на миналия вѣкъ, по инициатива на младитѣ университетски професори-естественици и преподавателитѣ-естественици въ тогавашнитѣ две Софийски гимназии, се основа „Българско природоизпитателно дружество въ София“, чийто председателъ, тогавашенъ професоръ по геология въ Университета Г. Златарски, го ржководи успѣшно цѣли 14 години дори до смъртъта си. Безъ да се спирамъ върху развитието и успѣхитѣ на това първо по значение и важностъ дружество въ млада България, ще изтъкна, че, благодарение на него, отъ една страна, и на подготовката, която се даваше на младежитѣ въ естествения отдѣлъ на Университета, отъ друга, само въ продължение на десетина години се даде потикъ за основаването и появата на клонове отъ Природоизпитателното дружество въ провинцията, между които и Ентомологическо дружество въ Сливенъ, подъ името „Свѣтулка“, което поради преждевременната смъртъ на основателя му, не трая дълго.

Горе-долу все презъ тази първа фаза на Природоизпитателното дружество, благодарение на питомци отъ Университета и нѣкои отъ неговитѣ професори, па и други любители, отъ него се излъчва на първо време, къмъ 1909 г., и бждещото Ентомологично дружество, чиято 25-годишна история ще чуете подиръ малко. Важно е да се отбележи, че, благодарение на участието на опитни стари, и енергични млади деятели въ нея, ентомологичната дружба не само успѣшно изтрайва до войнитѣ и ги преживѣва, ами служи отъ своя страна и като съживителна сила за превъзобновяването къмъ 1912 г. на самото природоизпитателно

дружество, което бѣше западнало следъ смъртта на проф. Г. Златарски. А следъ свѣтовната война, въпрѣки настѣпилитѣ тежки години, тя най-подиръ се обособява формално въ „Българско ентомологическо дружество“ подъ председателството на днешния високо достоенъ неговъ председател и директоръ на Ест.-историчния музей на Н. В. Царь Борисъ III.

Уважаеми госпожи и господа,

Какъ се е развила следъ това научната и приложна дейность на опитното вече Българско ентомологично дружество, какви особени успѣхи то е постигнало до днесъ — това ще

Б. Изгледъ отъ изложбата на Българското ентомолог. д-во

бжде изнесено въ отчета за неговата двадесетъ и петъ годишна дейность. Едно, обаче, особено върховно обстоятелство държа още да изтъкна въ моето кратко уводно слово, а то е оня Височайши сияенъ свѣтликъ, съ който Българското ентомологично дружество, напълно приютено въ Царския Ест.-историченъ музей и неговитѣ градини, е било непрекъснато озарявано, сгрѣвано и подтиквано къмъ сигуренъ успѣхъ отъ страна на Н. В. Царя, самъ Той неуморимъ ратникъ, още отъ юношеска възраст, за проучването на родната земя въ природо-научно отношение. (Вижъ стр. 2).

Следъ това мое кратко приветствено слово, като поздравявамъ отъ сърдце и душа Българското ентомологическо дружество въ лицето на неговия председател г-нъ Д-ръ Ив.

Бурешъ за това, че то, въпрѣки тежкитѣ преживѣни години, можа щастливо да доживѣе своята 25-годишнина; отъ друга страна, въ качеството си на едноименъ председателъ, като му поднасямъ въ този тържественъ моментъ най-сърдечни честитки и горещи пожелания за по-нататъшна плодотворна научна и приложна дейность отъ страна на Природоизпитателното, Ботаничното и Пещерното дружества, както и отъ страна на Съюза за защита на родната природа, — обявявамъ днешното тържествено заседание за открито.

Следъ тѣзи прочувствени слова на маститиятъ председателъ проф. Д-ръ Ст. Петковъ, изпратени съ бурни ржкоплѣскания, пристъпи се къмъ изпълнение на дневния редъ:

1. Д-ръ Ив. Бурешъ — председателъ на Бѣлг. ентомологично д-во, направи единъ кратъкъ прегледъ на историята и дейността на Дружеството презъ първитѣ 25 години отъ неговото сѣществуване.¹⁾

2. Д. Папазовъ чете поменъ за починалитѣ членове ентомолози: — Проф. Бахметиевъ, Д. Илчевъ, Н. Недѣлковъ, Пигулевъ, В. Т. Ковачевъ, Г. Георговъ и Фр. Рамбоусекъ. На всички бѣ почетена паметъта съ ставане на крака.²⁾

3. П. Чорбаджиевъ даде въ обща форма развитието на приложната ентомология у насъ, въ която областъ Бѣлг. ентомологично д-во е указало голѣмо въздействие³⁾ и

4. П. Дрѣнски накжсо изложи най-новитѣ срѣдства за борба съ вреднитѣ насѣкоми по културнитѣ растения, горитѣ, домашнитѣ животни и човѣка⁴⁾, следъ което бѣ представенъ филмътъ „Борбата съ монахинята, Lumantria mopscha, вредителъ на смърчовитѣ гори въ Чехословашко“.

Следъ рефератитѣ, почнаха приветствията.

Първъ приветствува Дружеството отъ името на Негово Величество Царъ Борисъ III, Неговиятъ флегель-адютантъ г. Полковникъ Пановъ, който прочете саморжчно написаниятъ отъ Негово Величество надписъ върху специалната покана до Него, който надписъ гласеше:

„Премного занятъ днесъ, следъ завръщането ми отъ чужбина, азъ чакъ въ тоя моментъ (6¹/₂ ч.) отварямъ поканата на Бѣлгарското ентомологично дружество. Съжалявамъ отъ сърце, че не мога да присѣтсвувамъ на тържественото заседание и да предамъ на бѣлгарскитѣ ентомолози най-горещитѣ мои пожелания за по-нататъшна ползотворна дейность“.

Следъ това г. Полковникъ Пановъ добави, че Негово

¹⁾ Отпечатанъ въ тая книжка на „Известията“.

²⁾ Отпечатана въ сп. Природа, год. XXXIV, кн. 7.

³⁾ Отпечатанъ въ тая книжка на „Известията“.

⁴⁾ Отпечатани въ тая книжка на „Известията“.

Величество Царътъ отпуща на Дружеството *петнадесет хиляди (15,000) лева за издаване на трудове изъ областта на българската ентомология*. — Това съобщение се посрѣщна съ буйни овации отъ цѣлото събрание.

Прочетено бѣ, следъ това, писмото, което Негово Величество Царь Фердинандъ I изпрати до Дружеството отъ гр. Кобургъ въ Германия. Това писмо гласи: „Дълбоко съмъ трогнатъ отъ вниманието на Българскитѣ ентомолози, които отпразднувайки 25-годишнината отъ основаването на Ентомологичното дружество въ България, тѣй любезно си спомнятъ за менъ, техенъ почетенъ членъ отъ 1931 година. Азъ изказвамъ на всички моята жива благодарностъ за добритѣ чувства и приветствия. Високо ценейки значението и ползата отъ културното дѣло на Българскитѣ ентомолози, пращамъ една скромна помощъ отъ 200 марки за нуждитѣ на дружеството, на което пожелавамъ отъ сърдце пълно преуспѣване и поздравлявамъ най-горещо всички негови членове“¹⁾.

Следъ това приветствува Дружеството отъ името на Министра на Земледѣл. и държавнитѣ имоти — Главниятъ секретарь на Министерството г. Кушевъ, които изказа голѣмото съжаление на г. Министра за дето, по независящи отъ него причини, не е могълъ да присѣтствува на тържественото събрание. Той даде увѣрения въ готовността на Министерството на земледѣлието да съдействува при преследване и постигане на неговитѣ задачи.

Отъ името на Министра на Народното просвѣщение приветствува Дружеството Началникътъ на културното отдѣление г. Ат. Илиевъ, който сѣщо даде увѣрения за готовността на Министерството да съдействува на Дружеството при постигане на задачитѣ му.

Отъ името на Ловната организация секретарьтъ на организацията г. Ив. Сокачевъ каза прочувсѣвени думи за ценното сътрудничество между ловната организация и Ентомологичното дружество²⁾ и заявява че Ловната организация отпуща за целитѣ на Дружеството *три хиляди (3,000) лева*.

Прочетоха се и следнитѣ адреси и приветствия:

Отъ Государственное Русское Ентомологическое общество.

Любезное извещение о праздновании Болгарским Ентомологическим Обществом 25-летнего юбилея я получил, к со-

¹⁾ Съ второ писмо отъ 7 априль н. г. Негово Величество Царь Фердинандъ, „въ желанието си да подкрепи и по-нататкъ тѣй ценното за Него българско ентомологично дѣло, праща още 200 марки за нуждитѣ на Дружеството“.

²⁾ Отъ членове на Дружеството се извършиха изслѣдания върху съдържанието на стомаситѣ на пчелояда (*Merops apiaster*), за да се установи до колко вреденъ е той за пчелитѣ. Сѣщо отъ членове на Дружеството се направиха изслѣдания върху неприятелитѣ на ловътъ.

жалению, только вчера, 11 марта, почему и не мог послать моего приветствия к торжественному собранию Общества 5-го марта.

Горячо приветствую Болгарское Ентомологическое Общество с завершением 25-летия его плодотворной деятельности, призвавши в Болгарии местные силы к изучению фауны родной страны, и от всей души желаю Обществу дальнейших успехов в деле изучения природы Балканского полуострова на пользу науки и общее благо.

Почетный член Болгарского Ентомологического Общества, почетный президент Государственного Всероссийского Ентомологического Общества

Андрей Семеонов Тан-Шанский, Ленинградъ

Отъ Československá Společnost Entomologická v Praze.

Československá Společnost Entomologická v Praze dovoluje si vysloviti k 25. výročí založení Vaši společnosti nejsrdečnější blahopřání a přeje současně všeho zdu do budoucna!

S výrazem dokonale úcty za výbor: A. Vimmer předseda. Dr. Leo Heyrovský, jednatel.

Отъ Югославянското ентомологическо дружество.

Jugoslovensko entomološko društvo pozdravlja sve bugarske entomologe okupleně na svečanosti 25-to godi nice.

Predsednik Prof. Djordjevič, sekretar Gradjojevič.

*Отъ Дружеството на специалиститѣ въ земедѣлскитѣ
опитни станции въ България.*

Отъ името на Дружеството на специалиститѣ въ земедѣлскитѣ опитни институти въ България поднасяме нашитѣ честитаяния по случай празника на 25-годишната дейность на председателствуваното отъ Васъ Дружество на ентомологитѣ въ България. Ценимъ високо изучаванията въ областта на ентомологическата наука, приложната частъ на която има грамадно значение за успѣха на нашето земедѣлско стопанство. Приложението на агрономическата наука чрезъ земедѣлскитѣ опитни институти увеличава възможноститѣ на земедѣлскитѣ стопанинѣ да извлича повече блага отъ земята и отъ полагания трудъ; приложната Ентомология дава начини и срѣдства за запазване отъ унищожение придобивкитѣ на този трудъ. Вашето и нашето дружества се допълватъ въ своята дейность и затова нашето голѣмо пожелание е: да преуспѣва Вашето дружество и да разширява все повече и повече дейността си въ областта на приложната Ентомология.

Приемете, Господинъ Председателю, и предайте на членоветъ на дружеството нашитъ поздравления.

Председателъ : Н. Пушкировъ

Секретарь : К. Павловъ.

Отъ Българското геологическо дружество.

Господинъ председателю,

По случай 25 години отъ основаването на дружеството Ви, Българското геологическо дружество въ Вашето лице поздравява всички негови членове, като имъ пожелава и за въ бъдеще най-плодотворна дейность въ областта на българската ентомологическа наука.

Отъ редакцията на сп. „Природа и наука“.

Преди 25 години въ България биде основано Българското ентомологично дружество, чиито цели сж отправени въ две насоки: строго научна, която се заключава въ подробното изучаване биологията и систематиката на насѣкомната фауна на България отъ гледна точка на чистата наука и друга — практично-приложна, състояща се въ проучване живота и разпространението на вредителитъ по земеделскитъ култури и посочване борбата съ тяхъ, поставена на научна основа. По тоя начинъ Българското ентомологично дружество винаги е било на услугитъ на зоологическата наука и на Министерството на земеделието. Тази научна и приложна дейность на Дружеството справедливо е била оценена отъ М-вото на земледелието и това на Народното просвѣщение, които не веднажъ сж го подпомагали съ субсидии за изследвания и издаване на трудове.

25-годишната дейность на д-вото биде отпразднувана днесъ на 5.ІІІ. 1934 г. съ едно тържествено събрание. На събраниято бѣха изнесени 4 реферати, които дадоха пълна картина на дружествената дейность отъ основаването му до днесъ. Издадени сж надъ 1000 научни трудове върху ентомологията на България. Дружеството е дало пълното си сътрудничество на научнитъ и практични институти, въ тѣхнитъ мѣроприятия за борба съ вредителитъ по земеделскитъ култури. Въ течение на 25 години Бълг. ентомологично д-во е проявило една полезна за България дейность. Ние му пожелаваме дълъгъ животъ за изграждане на духовната и материална култура на България.

Поздравления отъ отдѣлни лица, изпратени телеграфически, или по пощата :

Приношу глубокую благодарность Болгарскому Энтомологическому Обществу за любезную присылку мне книги „Известия на Българското Ентомологично Дружество“.

Радуюсь успехам Общества. Душевно рад видеть как быстро развивается исследование и изучение богатой и поучительной для всех фауны Болгарии своими руками и силами. От всего сердца желаю Болгарскому Энтомологическому Дружеству дальнейших успехов и славного будущего. Пользуюсь случаем просить Болгарское Энтомологическое Общество доставить Русскому Энтомологическому Обществу IV том „Известия на Българското Энтомологично Дружество“, который нашей библиотекой еще не получен, между тем как V том получен.

Президент Государственного Энтомологического Общества, почетный член Болгарского Энтомологического Дружества Андрей Семенов Тянь-Шански.

*

Naši srdačnie čestita 25-to godisnicu, i želi nove uspehe
Profesor Gradajević. Belgrad

*

Der bulgarischen entomologischen Gesellschaft bringt die besten wünsche zum fünfundzwanzig-jaehrigen bestehen und weiteren gedeihen in alter Freundschaft,

Doktor Knirsch. Kolin

*

Privetstwuju dorogich kolleg protzwetania bolgarskomu entomologiceskomu obšestwu.

Lutshnik. Saratov

*

По случай юбилея на Ентомологическото дружество поздравя на всички присъстващи.

Стрибърни.

*

Следъ завършване на официалната част на тържественото юбилейно събрание, къмъ 9 часа вечерята членоветъ на Дружеството и тѣхнитѣ гости се оттеглиха въ ресторантъ „II Шуменска“, където се състоя интимна другарска ентомологична вечеря. Вечерята мина оживена, съпроводена съ редъ речи и тостове, чакъ до 12 часа по полунощ.

На всички, отъ името на Българското ентомологично дружество, отговори председателятъ на Дружеството Д-ръ Ив. Бурешъ, който покани официалнитѣ представители, гоститѣ и членоветѣ на Дружеството на чаша бира.

София, 7. III. 1934 г.

Секретаръ на д-вото: П. Дрънски.